

КРИВИЦА И ОТКАЗ УГОВОРА О РАДУ

Запослени ће одговарати за повреду радне обавезе по основу кривице само ако је послодавац, у поступку који је претходио отказу уговора о раду, утврдио његову кривицу за учињену повреду радне обавезе.

Приликом оцене законитости решења којим се запосленом отказује уговор о раду, суд је везан описом радње и чињеницама на којима је заснована одлука послодавца о одговорности запосленог.

Из образложења:

„...Полазећи од утврђеног чињеничног стања, судови су закључили да је тужбени захтев тужиле у овој парници неоснован, односно да је решење о отказу уговора о раду законито, јер је тужилца правноснажно пресудом донетом у кривичном поступку оглашена кривом и утврђен њен допринос насталом мањку.

Основано се ревизијом тужиле указује да се наведени закључак суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Према одредби члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05), важећој у спорном периоду, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Уговором о раду закљученим између тужиле, као запослене и туженог као послодавца, између осталог било је прописано да, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду у случају да запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе којом се сматра утврђен мањак или вишак приликом инвентара који прелази 0,5% бруто промета у објекту у којем запослени ради у контролисаном периоду.

Из садржине наведене законске одредбе и уговора о раду произилази да је кривица основ одговорности запосленог за повреду радне обавезе, односно запослени одговара за повреду радне обавезе само ако се у поступку који претходи доношењу отказа уговора о раду, утврди његова кривица за учињену повреду радне обавезе.

Како је утврђено да тужени као послодавац у поступку који је претходио доношењу оспореног решења, није утврдио кривицу тужиле за настали мањак, због чега је сагласно уговору о раду исти надокнадио од свих запослених у малопродајном објекту, то по оцени Врховног касационог суда, нису били испуњени законом прописани услови за законит отказ уговора о раду тужилци, по том основу. Ово из разлога што се за постојање повреде радне обавезе учињене проузроковањем мањка, мора утврдити појединачна одговорност сваког запосленог, што је у конкретном случају изостало, а што произилази из разлога оспореног решења којим је тужилци отказан уговор о раду, будући да је у образложењу решења наведено, да је у поступку контроле утврђено постојање штете, али није утврђен начин настанка мањка, као и који је од запослених одговоран за штету.

Приликом оцене законитости решења којим се запосленом отказује уговор о раду, суд је везан описом радње повреде и чињеницама на којима је заснован став послодавца о одговорности запосленог. Тужилци је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе, а не због учињеног кривичног дела на раду, што је тада био посебан отказни разлог, те чињеница да је тужилца касније у вези истог догађаја, заједно са осталим запосленима, у

кривичном поступку оглашена одговорном за кривично дело проневере, не може бити од утицаја на законитост оспореног решења“.

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 3150/17 од 29.3.2018. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 12.2.2019. године)